

IDENTITATS
ANÒNIMES
MOISÉS GIL

UNIVERSITAT D'ALACANT

Amparo Navarro Faure
RECTORA
PRESIDENT

Catalina Iliescu Gheorghiu
VICERECTORA DE CULTURA, ESPORT I EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA
VICERECTORA DE CULTURA, DEPORTE Y EXTENSIÓN UNIVERSITARIA
VICE PRESIDENT FOR CULTURE, SPORTS AND EXTRACURRICULAR ACTIVITIES

IDENTITATS ANÒNIMES MOISÉS GIL

IDENTITATS ANÒNIMES. MOISÉS GIL

ORGANITZA I PRODUEIX / ORGANIZA Y PRODUCE /
COORDINATION AND PRODUCTION
Museu de la Universitat d'Alacant. MUA
06/05/2022 - 10/07/2022. PATI DEL MUA

EXPOSICIÓ / EXPOSICIÓN / SHOW

COMISSARIAT / COMISARIADO / CURATOR
Gil Igual

COORDINACIÓ / COORDINACIÓN /
COORDINATION
Sofía Martín Escribano. MUA

MUNTATGE / MONTAJE / ASSEMBLY
David Alpañez Serrano. MUA
Stefano Beltrán Bonella. MUA

EXECUCIÓ / EJECUCIÓN / MAINTENANCE
Servei de manteniment de la UA

COL-LABORACIÓ ESPECIAL / COLABORACIÓN
ESPECIAL / SPECIAL COLLABORATION:
Remedios Navarro Mondéjar. MUA

PUBLICACIÓ / PUBLICACIÓN / PUBLICATION

COORDINACIÓ / COORDINACIÓN / COORDINATION
Sofía Martín Escribano. MUA

TEXTOS / TEXTS
Jesús Giner i Pellicer

DISSENY / DISEÑO / DESIGN
Bernabé Gómez Moreno. MUA

FOTOGRAFIES / FOTOGRAFÍAS / PHOTO
Bernabé Gómez Moreno. MUA

TRADUCCIONS / TRADUCCIONES / TRANSLATIONS
Servei de Llengües UA

Imprimix / Imprime / Print: Quinta Impresión
ISBN: 978-84-124093-2-1
Depòsit legal / Depósito legal / Legal deposit: A 281- 2022

© De l'edició, Museu de la Universitat d'Alacant. MUA
© Dels textos, els autors i autores
© De les imatges, els autors i autores.

PENJAT
268x73x92 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2017

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

És un plaer acollir en el nostre museu universitari l'exposició "Intimitats anònimes" de l'artista de Cocentaina (Alacant) i catedràtic de la Universitat Politècnica de València, Moisés Gil. La mostra està formada per una vintena d'escultures que hem situat en l'ampli pati del MUA en un diàleg suggeridor i enriquidor amb el mateix edifici.

Moisés Gil crea figures humanes anònimes, absortes en les seues accions i en els seus pensaments, alienes a la contemplació del públic. Aquests personatges ocupen estructures, pròximes a l'element arquitectònic, que conformen un espai escènic en el qual es contraposa allò orgànic i geomètric. Les seues escultures funcionen com a mecanismes per a la reflexió existencial, com a metàfores de l'home modern que deambula en soledat, indefens, deshumanitzat i incomunicat. Individus de trets no individualitzats, desorientats i confosos en aquest món d'avui dia.

Repensar la realitat està en el centre de les preocupacions de Moisés Gil. Les seues escultures, més que exercicis estètics, són pensaments plàstics. La seua producció lúcida i compromesa és una aposta que busca erradicar la passivitat, la ignorància i l'apatia que es dona en les societats contemporànies. Però, com els seus personatges, Moisés Gil camina en difícil equilibri entre el pessimisme i l'esperança perquè no sempre és fàcil mantenir-se ferma davant les contradiccions i contrasentits actuals.

La universitat és l'àmbit del coneixement, de la trobada, del diàleg i del descobriment, com ho són les obres de Moisés Gil. Un joc d'espills que ens enfronta a nosaltres mateixos i que ens incita al pensament crític, a l'anàlisi sociològica, a l'autoconeixement i a la presa de consciència. En definitiva, doncs, podríem dir que tots ens sentim identificats amb els seus *homenets*. La contemplació de les seues peces és una invitació a l'acció, a la rebel·lia i al compromís darrere de la construcció d'una societat més justa i lliure. Us convidem a gaudir d'aquesta reflexió.

PRESENTACIÓN INSTITUCIONAL

Es un placer acoger en nuestro museo universitario la exposición "Intimidades anónimas" del artista de Cocentaina (Alicante) y Catedrático de la Universidad Politécnica de Valencia, Moisés Gil. La muestra está compuesta por una veintena de esculturas que hemos ubicado en el amplio patio del MUA, en un diálogo sugerente y enriquecedor con el propio edificio.

Moisés Gil crea figuras humanas anónimas, absortas en sus acciones y en sus pensamientos, ajenas a la contemplación del público. Estos personajes ocupan estructuras, cercanas a lo arquitectónico, que conforman un espacio escénico en el que se contraponen lo orgánico y lo geométrico. Sus esculturas funcionan como mecanismos para la reflexión existencial, como metáforas del hombre moderno que deambula en soledad, indefenso, deshumanizado e incomunicado. Individuos de rasgos no individualizados, desorientados y confundidos en este mundo de hoy día.

Repensar la realidad está en el centro de las preocupaciones de Moisés Gil. Sus esculturas, más que ejercicios estéticos, son pensamientos plásticos. Su producción lúcida y comprometida es una apuesta que busca erradicar la pasividad, la ignorancia y la apatía que se da en las sociedades contemporáneas. Pero, al igual que sus personajes, Moisés Gil camina en difícil equilibrio entre el pesimismo y la esperanza, pues no siempre es fácil mantenerse firme ante las contradicciones y sinsentidos actuales.

La Universidad es el ámbito del conocimiento, del encuentro, del diálogo y del descubrimiento, como lo son las obras de Moisés Gil. Un juego de espejos que nos enfrenta a nosotros mismos y que nos incita al pensamiento crítico, al análisis sociológico, al autoconocimiento y a la toma de conciencia. En definitiva, pues, podríamos decir que todos nos sentimos identificados con sus "hombrecillos". La contemplación de sus piezas es una invitación a la acción, a la rebeldía y al compromiso en pos de la construcción de una sociedad más justa y libre. Os invitamos a disfrutar de esta reflexión.

Amparo Navarro Faure
Rectora de la UA

INSTITUTIONAL PRESENTATION

The University of Alicante Museum (MUA) is pleased to present "Intimidades anónimas" ("Anonymous intimacies"), an exhibition devoted to the artist and Polytechnic University of Valencia Professor Moisés Gil, born in Cocentaina, Alicante province. The display comprises 20 sculptures arranged on the large MUA patio, engaging in a riveting and fruitful dialogue with the building itself.

Moisés Gil creates anonymous human figures, absorbed in their actions and thoughts, unaware that they are being observed. These characters occupy structures that are almost architectural in nature, giving rise to a space where organicity stands in contrast to geometry. His sculptures act as mechanisms for existential reflection, as metaphors for today's human beings – lone, defenceless and dehumanised wanderers, unable to communicate. Individuals whose features lack individuality, disoriented and confused in the contemporary world.

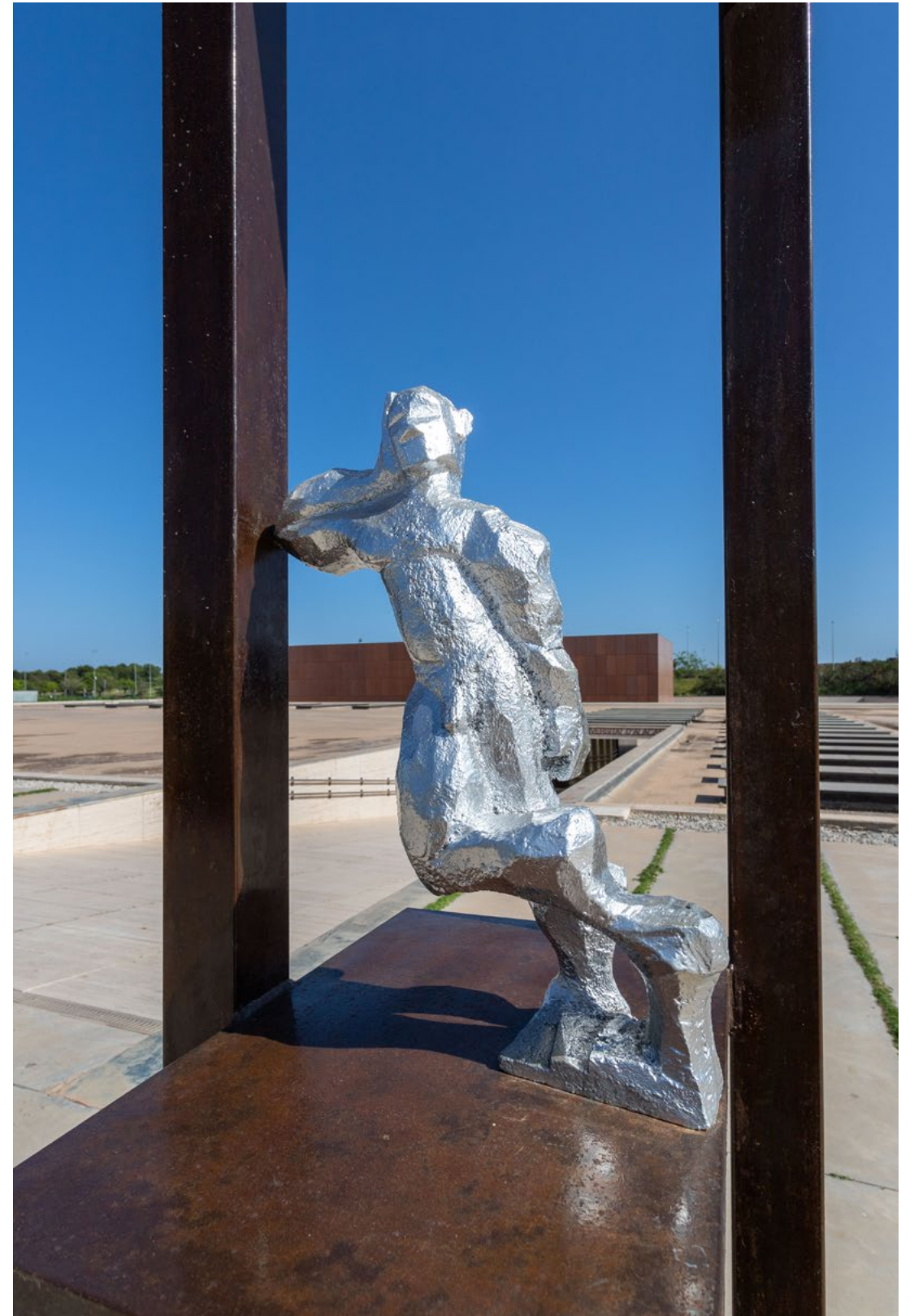
Moisés Gil is primarily concerned with rethinking reality. His sculptures are plastic thoughts, rather than aesthetic exercises. His insightful and committed work seeks to banish the passiveness, ignorance and apathy pervading society today. Like his characters, however, Moisés Gil treads a fine line between pessimism and hope, as it is not always easy to stand firm in the face of the contradictions and absurdities of the world we live in.

The University is a space for knowledge, encounter, dialogue and discovery – a description that also fits Moisés Gil's works. They are like mirrors in which we can see our reflection, encouraging critical thinking, sociological analysis, self-knowledge and awareness. In other words, we all identify with the "little people" he creates. His pieces call for action, rebellion and commitment to building a fairer, freer society. You are invited to take part in this reflection.

Amparo Navarro Faure
UA President

Descans en la porta
221x61x74 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2014

Passadís
233x84x95 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2015

Per l'arc
210x52x49 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2017

ESCULTURA FILOSÒFICA, SOCIALITZADA, ACTIVISTA I ÍNTIMA

*"Penso que una obra d'art
hauria de deixar perplex l'es-
pectador, fer-lo meditar sobre
el sentit de la vida"*
Antoni Tàpies

L'escultura de Moisés Gil pot ser qualificada d'escultura filosòficoconceptual perquè convida a la reflexió i a l'acció de l'individu en constant lluita existencial davant les múltiples situacions que aquest viu en les societats contemporànies. Tot art és comunicació, comunicació amb els materials emprats i comunicació d'aquests entre si per a formar un equilibri visual estètic, capaç de transmetre a l'espectador sensacions, emocions i idees, elements essencials de rebel compromís per a pensar el món.

El concepte d'home, representat per un "petit gran home-net", defineix una completa ontologia de l'ésser humà en la qual l'home és i se sent individualment diminut, encara que fort i vigorós en grup, plenament integrat en la naturalesa i en la ignota i complexa realitat. Però l'ésser humà també és consciència en el temps i producte d'una desconcertant societat que l'obliga a sobreviure amb múltiples i permanents màscares que impedeixen mostrar la seva faceta més cordial i solidària.

El 1951, el novel·lista i filòsof francès Albert Camus publicava *L'home rebel* en què exposava la idea de la llibertat individual i assenyalava els problemes que se li plantejaven a la consciència de l'ésser humà. Camus concebia l'art com una manera idònia de modelar el món perquè els conflictes d'aquest poguessin ser fàcilment visualitzats, perquè l'art és vehicle de pensament quan s'allunya de la mera representació del món en si, és a dir, de les estètiques realistes. L'estètica, per a Camus, és una expressió lliure i immediata de la intervenció del pensament i de la pràctica humana en la realitat.

No hi ha separació possible entre art i filosofia, com no hi ha fronteres entre les diferents disciplines que l'ésser humà es proposa per a comprendre, actuar o estimar. La creació és una forma de rebel·lia humana contra l'absurditat d'un món mancat de sentit i de coherència, un món ple de contradiccions entre allò que l'home busca incessantment i allò que reiteradament troba. L'obra d'art manté la tensió humana davant el món i, per això, manté desperta la consciència i la rebel·lia com a única superació d'allò absurd.

Moisés Gil situa les seves representacions d'individus en diferents estructures escultòriques per a assenyalat millor el lloc de l'home en el món, el lloc de l'home contemporani en els seus diferents entorns, a vegades hostils; és un home nu, amb els seus músculs en tensió, absort en el seu pensament, analitzant el seu món i intentant decidir la seva pròpia vida; constitueix l'exacta representació de l'activitat de pensar que es realitza, necessàriament, amb tot el cos, un cos tensionat però tranquil, com el va mostrar el 1903 Auguste Rodin amb el seu *Pensador*, considerada una icona perfecta de l'actitud filosòfica. Però Moisés Gil va més enllà, s'apropia de referents arquitectònics reals que utilitza i reinterpreta com a clares metàfores impactants del context vivencial.

Els personatges de Moisés Gil són una representació conceptual de l'home solitari que camina amb els braços caiguts i sense rumb conegut, és la imatge senzilla de l'home ordinari i de la seva enorme humanitat, que manté l'equilibri amb ajuda dels braços, que camina com a única força vital raonable i que s'obre pas davant els fatigosos problemes i vicissituds de

la vida. És una molt encertada visió de la solitud i de l'aïllament de l'ésser humà contemporani, com ja va recordar l'any 1961 Alberto Giacometti en *L'home que camina*, i del qual el filòsof existencialista Jean-Paul Sartre va afirmar que era una escultura a mig camí entre l'ésser i el no-res. Moisés Gil situa els seus homenets precisament en aquest territori difús, fronterer, complex, il·lusionant, per descobrir, ple de paranys i de miratges entre el difús ésser i l'incert res.

Les seves estructures escultòriques criden l'atenció visualment sobre un món dificultós amb aparença de gran simplicitat, un món que ens obliga a interpretar-lo des de la rebel·lia personal, des de postures radicals, d'arrel i en el qual la fisicitat del cos humà immers en aquestes estructures ens ajuda a discernir millor els diversos plantejaments temàtics, criden la nostra atenció sobre la part essencial i ens fan abandonar gradualment el nostre res per a definir el nostre ésser com a individus i com a col·lectivitat social.

Moisés Gil ens interroga, reclama el nostre interès, com també ho va fer l'escultura de 1966 *El que crida* de Gerhard Marcks; però els individus de Moisés Gil no necessiten amplificar la seva veu acostant les mans a la boca formant embut, sinó que ens exhorten insistentment amb la potència de la seva ubicació en l'entorn vital i social d'un món complex, ambigu i ple d'avorribles manipulacions de tota mena.

Subjecte i objecte formen una perfecta amalgama en les escultures de Moisés Gil. *El subjecte*, dotat de consciència i de voluntat, interactua amb els objectes que l'envolten, perquè l'home no contempla passivament el món sinó que actua sobre aquest modificant-lo i modificant-se en complexa i íntima acció recíproca. Els objectes arriben a formar part de nosaltres mateixos, ens defineixen, reforcen la nostra identitat, ens uneixen amb el passat i ens permeten tenir relacions amb persones que ja no estan o estan allunyades de nosaltres; ens porten des del *destí personal al col·lectiu* i ens ajuden a reconstruir el passat per a preservar la memòria i evitar l'oblit, com ha assenyalat Christian Boltanski.

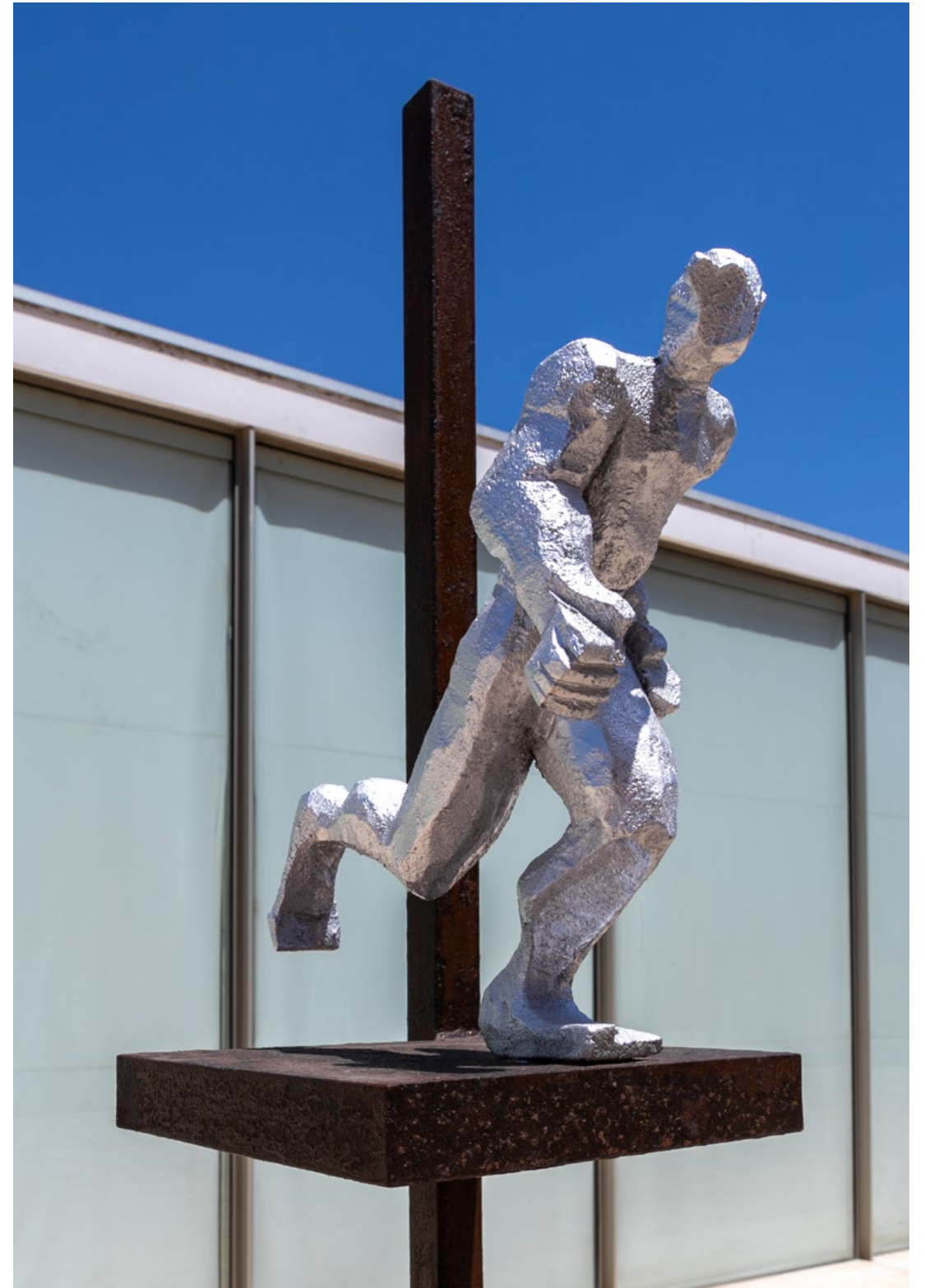
Els objectes redefeixen la realitat a partir del valor d'allò conjuntural, fugaç i contemporani. Les mans dels subjectes obliguen a detenir l'agressiu entorn immediat per a preservar la diminuta parcel·la d'objectes personals dels quals se senten propietaris i s'alimenten; les seves robes, els seus llibres, els seus petits i importants objectes quotidians, la seva relació amb els altres humans, tot això fa créixer la persona i la defineix, constitueix el seu personal reducte sagrat en un món totalment aliè i profà.

Les figures humanes de Moisés Gil, amb els seus grans peus, trepitgen fermament el terra, abasten grans porcions de realitat del món que els envolta, caminen incansables en una utòpica direcció marcada per la necessària floració de noves idees i realitats. L'indolent home apàtic i desentès, suspès en una xarxa ignora el món real i el menysprea inundant-lo de tota mena de detritus i de total absència de compromís social; però el detritus, paradoxalment, té la capacitat de fer renéixer vida, de florir un món diferent, perquè el cicle de l'energia vital no es deté i és capaç de vèncer totes les dificultats. Els individus arrossegueu el pesat món amb grans sogues, amb gran esforç però amb vigor perquè, conscienciats i compromesos, es veuen obligats a moure el món, a tirar d'aquest per a recompondre'l i reorientar-lo cap a la correcta direcció, tasca constant i titànica, però utòpica i esperançadora.

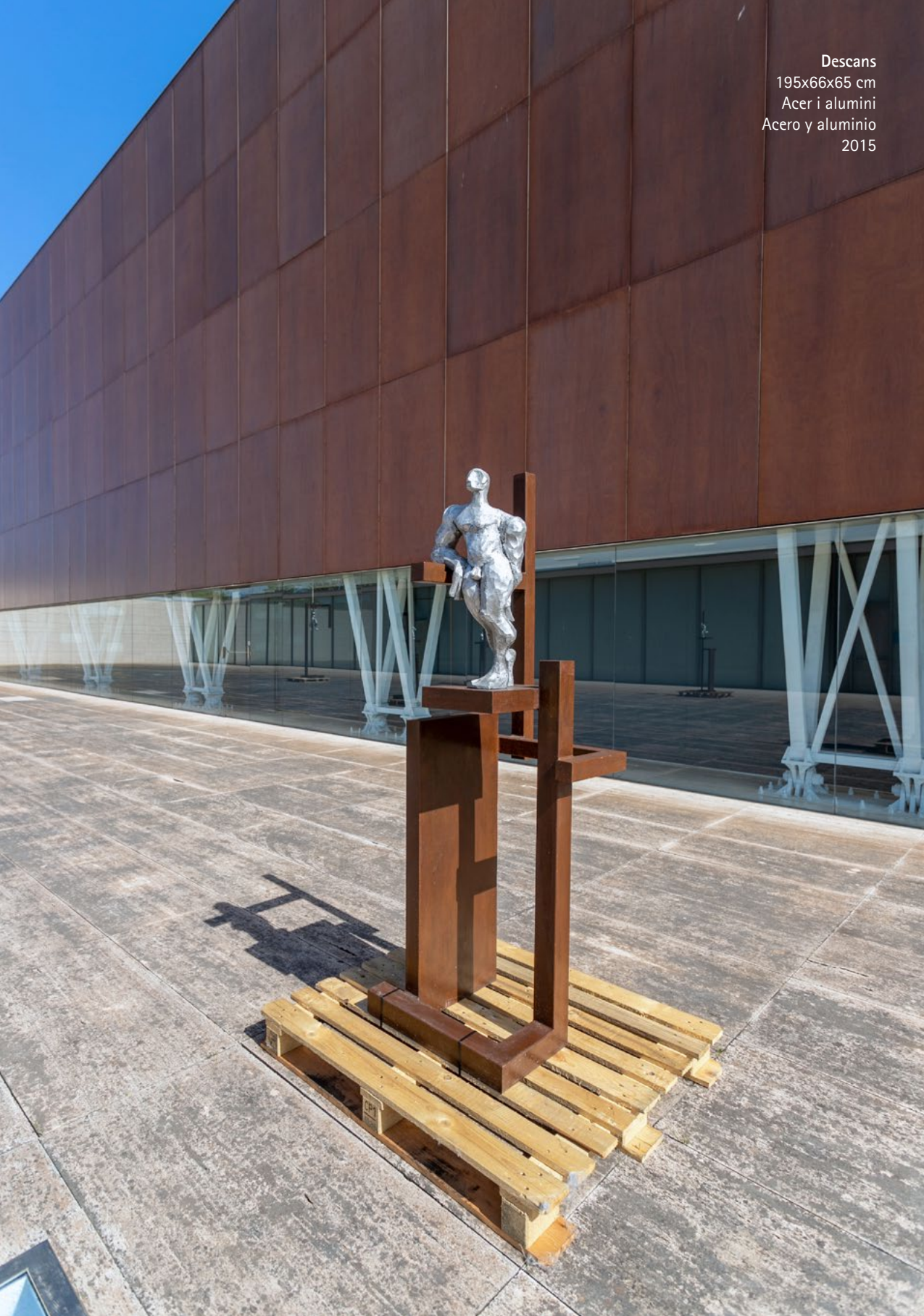
Ethos, pathos i logos, tres elements aristotèlics imprescindibles i íntimament lligats per a formar un discurs persuasiu. L'art és bàsicament comunicació i aquesta ha de ser persuasiva. Moisés Gil aplica magistralment els tres elements a les seves escultures, que convencen amb la seva força expressiva, ens fan arribar diàfanament la seva idea, el seu pensament i la seva sensibilitat i ens conviden a percebre una realitat sensible capaç de modificar comportaments i reflexions.

En el seu discurs persuasiu, Moisés Gil ens presenta el seu particular *logos*, un implacable raonament lògic que subjau en les seves escultures, apel·la al nostre intel·lecte i ens condueix a pensar la realitat. L'*ethos* fa que els espectadors de les seves obres hi sentin confiança i, alhora, perceben la so-

Fugint
177x39x42 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2015

Descans
195x66x65 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2015

lidesa de la seva formació com a escultor i el reconeixement de la seva trajectòria artística.

El *pathos* és present en els sentiments personals que Moisés Gil mostra en les seves composicions artístiques, capaces de reproduir altres iguals en l'espectador, amb gran empatia cap al públic. Les seves obres generen emocions, i quan una emoció es desperta provoca judicis a favor o en contra de l'objecte o de la situació proposada, i aquests queden lligats sòlidament i persistentment a l'emoció. La seva intenció és generar un *pathos transcendent*, que a moltes persones els produeixi emocions, experiències estètiques des de les quals poder percebre el patiment de l'ésser humà, el seu dolor real, el seu entusiasme i el seu impuls constant de lluita vital.

El concepte total d'home, de món, de naturalesa, de solidaritat, de complexa societat, de necessària rebel·lia, d'honest compromís, de l'ésser i del no-res, de la plena vida quotidiana, o d'utòpics projectes vitals són els conceptes *metafísics* que presenten les escultures de Moisés Gil, amb explicacions, diàlegs i ontologies d'un món que no cessa d'envoltar-nos i amb el qual ens veiem obligats a interactuar al llarg de la nostra vida.

L'exposició de Moisés Gil és el resultat d'anys d'investigació al voltant de l'ésser humà i el seu desenvolupament en el món contemporani en els diferents contextos de crisi: socials, humanitaris, econòmics o d'identitat, la qual cosa fa plantejar una reflexió activa que repense el temps present i el fet de conviure amb aquestes condicions, i que espente a aportar el personal petit gra d'arena per erradicar situacions socials dolentes.

Els conjunts escultòrics tenen un denominador comú: una necessitat expressiva concreta, que genera un intens debat entre l'espectador i l'obra, i aquesta intenció discursiva pretén traure a la llum intimitats reflectides en un activisme in-conformista amb les societats actuals partint de les diferents actituds de l'ésser humà en un context de crisi.

Els referents arquitectònics que complementen el conjunt escultòric deixen ben palès les intencions discursives que motiven les intimitats reflectides dels individus i trauen a la llum, a l'espai exterior, l'exhibició de l'obra d'art, de traure l'obra a l'espectador, que aquest no la busque, sinó que la trobe, que aquesta vaja a buscar-lo, en una excepcional manera de socialitzar l'obra d'art i el seu poder discursiu racional i activista.

El segle XXI en les maneres de veure, entendre i assimilar el cos com un lloc de referència per a tractar temàtiques tan actuals i compromeses com les que es plantegen en aquesta exposició són els referents del declivi de l'essència de l'ésser humà, que molt més enllà de ser o pretendre que siguin unes escultures pessimistes, són més aviat tot el contrari, establir un punt d'inflexió per a la reflexió i presa de posició de l'home davant els avatars contemporanis i com salvar-los o riure'ns-en.

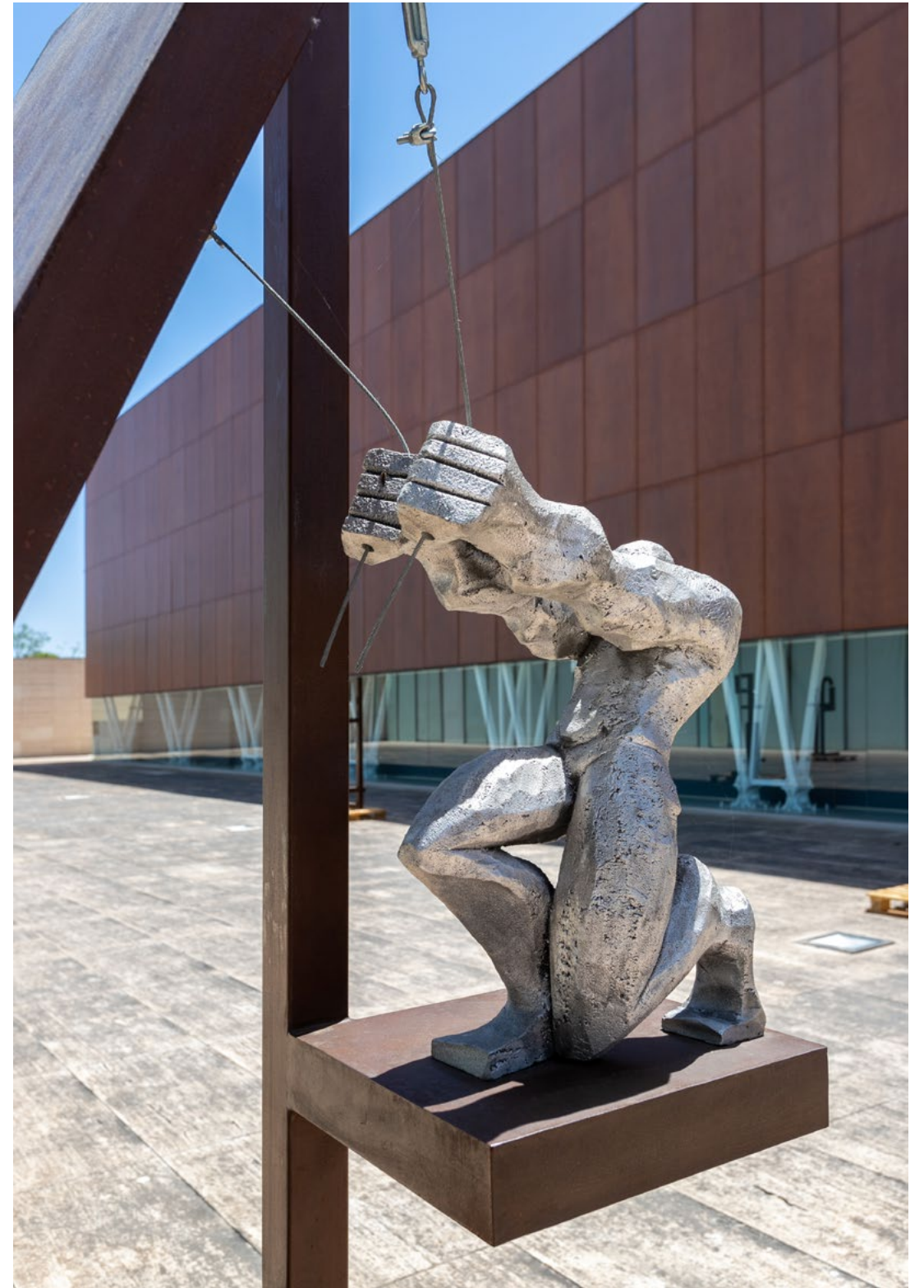
Aquest és el món escultòric que se'ns presenta: apassionant i apassionat, incert i per construir. Hegel, filòsof de l'idealisme alemany, afirmava que "l'art ens ofereix apreciacions sensibles de les formes universals i l'home s'ha servit sempre de l'art com a mitjà per a tenir consciència de les idees i les intencions de l'esperit". Un il·lusionant, enorme, necessari i treballós repte conceptual el de l'art.

Jesús Giner i Pellicer
Filòsof

"Intimitats anònimes". Exposició de Moisés Gil en la Universitat d'Alacant. Maig del 2022.

Tombant el mur
227x87x46 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2016

Caminant tots junts
245x50x56 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2017

ESCULTURA FILOSÓFICA, SOCIALIZADA, ACTIVISTA Y ÍNTIMA

*"Pienso que una obra de arte
tendría que dejar perplejo al
espectador, hacerle meditar
sobre el sentido de la vida"*
Antoni Tàpies

La escultura de Moisés Gil puede ser calificada de escultura filosófico-conceptual porque invita a la reflexión y a la acción del individuo en constante lucha existencial frente a las múltiples situaciones que éste vive en las sociedades contemporáneas. Todo arte es comunicación, comunicación con los materiales empleados y comunicación de éstos entre sí para formar un equilibrio visual estético, capaz de transmitir al espectador sensaciones, emociones e ideas, elementos esenciales de rebelde compromiso para pensar el mundo.

El concepto de hombre, representado por un "pequeño gran hombrecillo", define una completa ontología del ser humano en la cual el hombre es y se siente individualmente diminuto, aunque fuerte y vigoroso en grupo, plenamente integrado en la naturaleza y en la ignota y compleja realidad. Pero el ser humano también es conciencia en el tiempo y producto de una desconcertante sociedad que lo obliga a sobrevivir con múltiples y permanentes máscaras que impiden mostrar su faceta más cordial y solidaria.

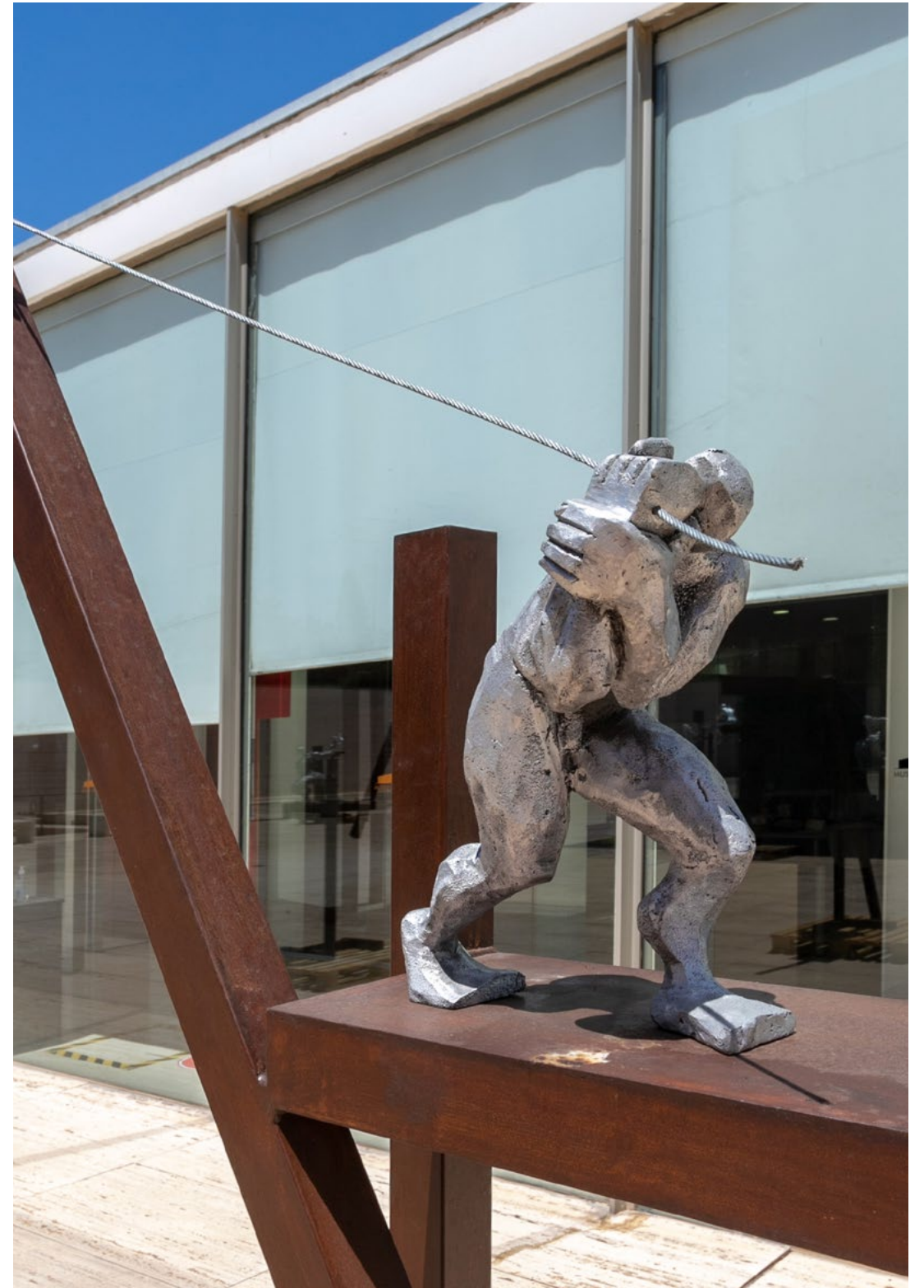
En 1951 el novelista y filósofo francés Albert Camus publicaba *El hombre rebelde* donde exponía la idea de la libertad individual y señalaba los problemas que se le planteaban a la conciencia del ser humano. Camus concebía el arte como una manera idónea de modelar el mundo para que los conflictos del mismo pudieran ser fácilmente visualizados, porque el arte es vehículo de pensamiento cuando se aleja de la mera representación del mundo en sí, es decir, de las estéticas realistas. La estética, para Camus, es una expresión libre e inmediata de la intervención del pensamiento y de la práctica humana en la realidad.

No hay separación posible entre arte y filosofía, como no hay fronteras entre las diferentes disciplinas que el ser humano se propone para comprender, actuar o estimar. La creación es una forma de rebeldía humana contra lo absurdo de un mundo carente de sentido y de coherencia, un mundo lleno de contradicciones entre el hombre que busca incesantemente y el que reiteradamente encuentra. La obra de arte mantiene la tensión humana frente al mundo y, por eso, mantiene despierta la conciencia y la rebeldía como única superación de lo absurdo.

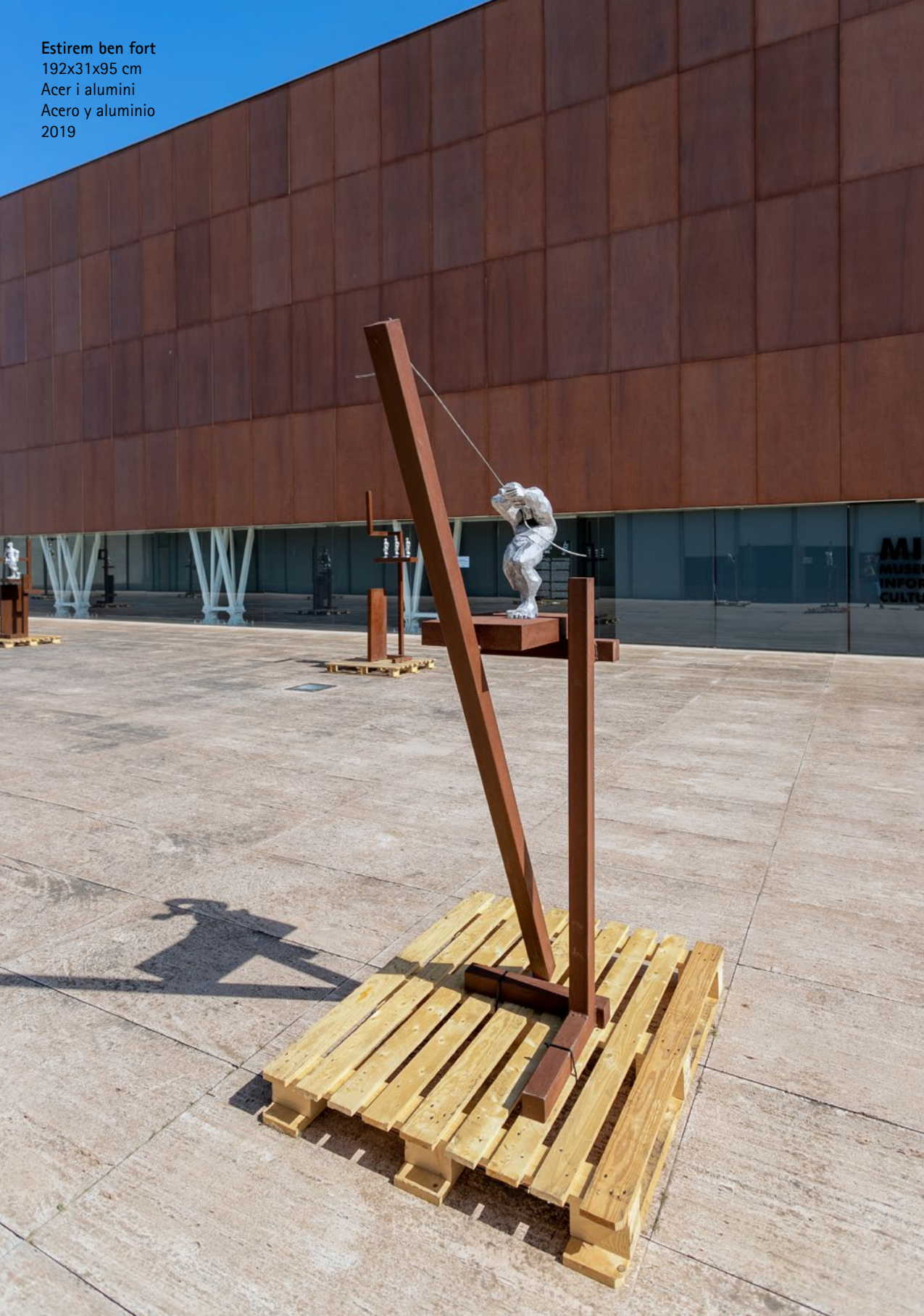
Moisés Gil sitúa sus representaciones de individuos en diferentes estructuras escultóricas para señalar mejor el lugar del hombre en el mundo, el lugar del hombre contemporáneo en sus diferentes entornos, a veces hostiles; es un hombre desnudo, con sus músculos en tensión, absorto en su pensamiento, analizando su mundo e intentando decidir su propia vida; constituye la exacta representación de la actividad de pensar que se realiza, necesariamente, con todo el cuerpo, un cuerpo tensionado pero tranquilo, como lo mostró en 1903 Auguste Rodin con su *Pensador*, considerada icono perfecto de la actitud filosófica. Pero Moisés Gil va más allá, se apropia de referentes arquitectónicos reales que utiliza y reinterpreta como claras metáforas impactantes del contexto vivencial.

Los personajes de Moisés Gil son una representación conceptual del hombre solitario que anda con los brazos caídos y sin rumbo conocido, es la imagen sencilla del hombre ordi-

Tombem-ho
190x48x99 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2019

Estirem ben fort
192x31x95 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2019

nario y de su enorme humanidad, que mantiene el equilibrio con ayuda de sus brazos, que anda como única fuerza vital razonable y que se abre ante los fatigosos problemas y vicisitudes de la vida. Es una muy acertada visión de la soledad y del aislamiento del ser humano contemporáneo, como ya recordó en 1961 Alberto Giacometti en *El hombre que camina*, y del cual el filósofo existencialista Jean-Paul Sartre afirmó que era una escultura a medio camino entre el ser y la nada. Moisés Gil sitúa a sus hombrecillos precisamente en este territorio difuso, fronterizo, complejo, ilusionante, para descubrir, lleno de trampas y de espejismos entre el difuso ser y la incierta nada.

Sus estructuras escultóricas llaman la atención visualmente sobre un mundo dificultoso con apariencia de gran simplicidad, un mundo que nos obliga a interpretarlo desde la rebeldía personal, desde posturas radicales, de raíz, y en el cual la fisicidad del cuerpo humano inmerso en estas estructuras nos ayuda a discernir mejor los diversos planteamientos temáticos, gritan nuestra atención sobre lo esencial y nos hacen abandonar gradualmente nuestra *nada* para definir nuestro *ser* como individuos y como colectividad social.

Moisés Gil nos interroga, reclama nuestro interés, como también lo hizo la escultura de 1966, *El que llama* de Gerhard Marcks. Pero los individuos de Moisés Gil no necesitan amplificar su voz acercando las manos a la boca formando embudo, sino que nos exhortan insistentemente con la potencia de su ubicación en el entorno vital y social de un mundo complejo, ambiguo y repleto de aborrecibles manipulaciones de toda índole.

Sujeto y objeto forman una perfecta amalgama en las esculturas de Moisés Gil. *El sujeto*, dotado de conciencia y de voluntad, interactúa con *los objetos* que le rodean, porque el hombre no contempla pasivamente el mundo, sino que actúa sobre él modificándolo y modificándose en compleja y íntima acción recíproca. Los objetos llegan a formar parte de nosotros mismos, nos definen, refuerzan nuestra identidad, nos unen con el pasado y nos permiten tener relaciones con personas que ya no están o están alejadas de nosotros, *nos*

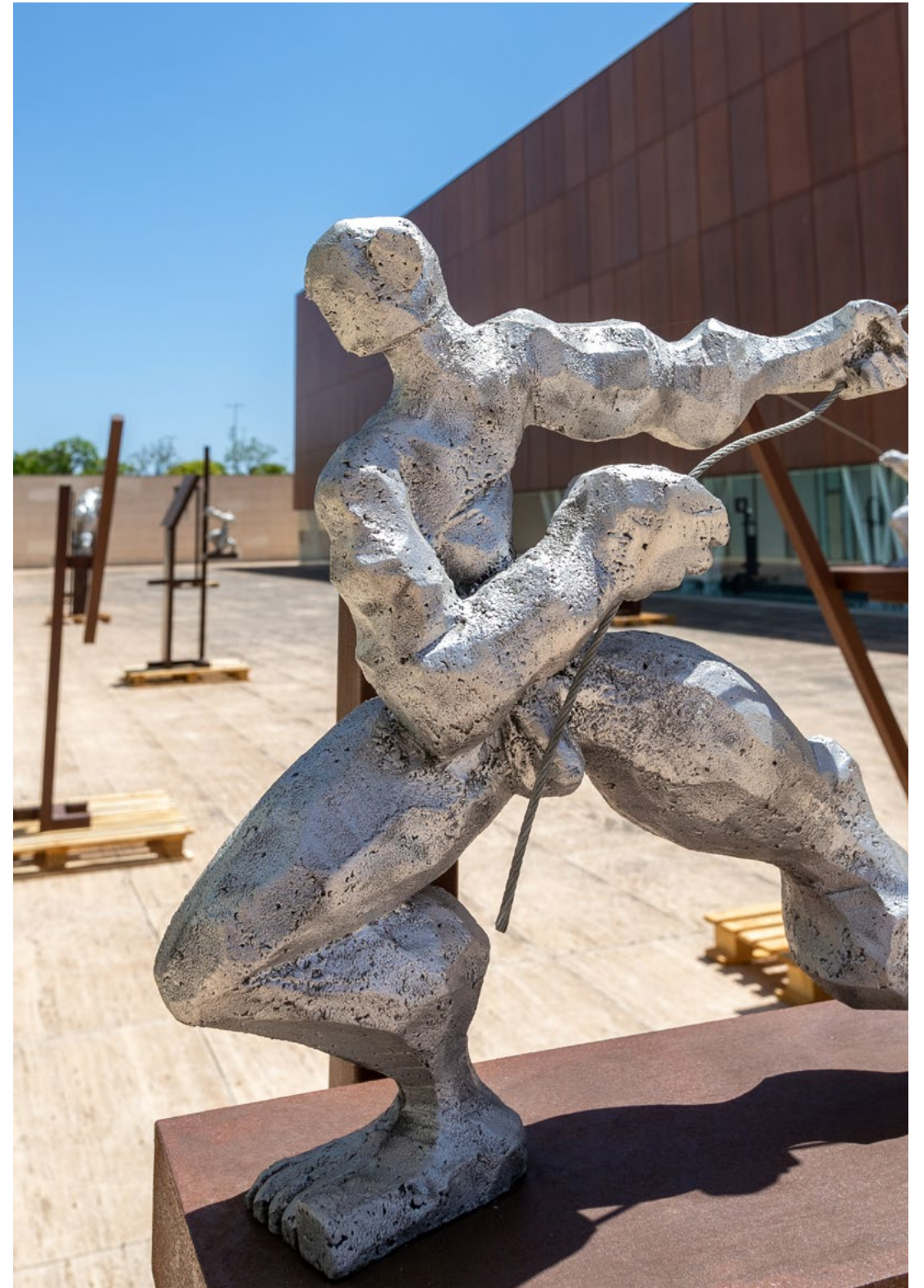
Llevan desde el destino personal al colectivo y nos ayudan a reconstruir el pasado para preservar la memoria y evitar el olvido, como ha señalado Christian Boltanski.

Los objetos redefinen la realidad a partir del valor de lo coyuntural, lo fugaz y lo contemporáneo. Las manos de los sujetos obligan a detener el agresivo entorno inmediato para preservar la diminuta parcela de objetos personales de los cuales se sienten propietarios y se alimentan; sus ropas, sus libros, sus pequeños e importantes objetos cotidianos, su relación con los otros humanos, todo esto hace crecer a la persona y la define, constituye su personal reducto sagrado en un mundo totalmente ajeno y profano.

Las figuras humanas de Moisés Gil, con sus grandes pies, pisan firmemente el suelo, alcanzan grandes porciones de realidad del mundo que los rodea, andan incansables en una utópica dirección marcada por la necesaria floración de nuevas ideas y realidades. El indolente hombre apático y desentendido, suspendido en una red, ignora el mundo real, lo desprecia y lo inunda de todo tipo de detritus y de total ausencia de compromiso social; pero el detritus, paradójicamente, tiene la capacidad de hacer renacer vida, de florecer un mundo diferente, porque el ciclo de la energía vital no se detiene y es capaz de vencer todas las dificultades. Los individuos arrastran el pesado mundo con grandes sogas, con gran esfuerzo pero con vigor porque, concienciados y comprometidos, se ven obligados a mover el mundo, a tirar de él para recomponerlo y reorientarlo hacia la correcta dirección, tarea constante y titánica, pero utópica y esperanzadora.

Ethos, pathos y logos, tres elementos aristotélicos imprescindibles e íntimamente ligados para formar un discurso persuasivo. El arte es básicamente comunicación y ésta tiene que ser persuasiva. Moisés Gil aplica magistralmente los tres elementos a sus esculturas, que convencen con su fuerza expresiva, nos hacen llegar diáfananamente su idea, su pensamiento y su sensibilidad y nos invitan a percibir una realidad sensible capaz de modificar comportamientos y reflexiones.

Posem-ho recte
203x50x126 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2019

Reflexiu
201x50x56 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2017

En su discurso persuasivo, Moisés Gil nos presenta su particular *logos*, un implacable razonamiento lógico que subyace en sus esculturas, apela a nuestro intelecto y nos conduce a pensar la realidad. El *ethos* hace que los espectadores de sus obras sientan confianza en éstas, a la vez que perciben la solidez de su formación como escultor y el reconocimiento de su trayectoria artística.

El *pathos* está presente en los sentimientos personales que Moisés Gil muestra en sus composiciones artísticas, capaces de reproducir otros iguales en el espectador, con gran empatía hacia el público. Sus obras generan emociones, y cuando una emoción se despierta provoca juicios a favor o en contra del objeto o de la situación propuesta, y estos quedan ligados sólida y persistentemente a la emoción. Su intención es generar un *pathos trascendente*, que a muchas personas les produzca emociones, experiencias estéticas desde las cuales poder percibir el sufrimiento del ser humano, su dolor real, su entusiasmo y su impulso constante de lucha vital.

El concepto total de hombre, de mundo, de naturaleza, de solidaridad, de compleja sociedad, de necesaria rebeldía, de honesto compromiso, del ser y de la nada, de la plena vida cotidiana, o de utópicos proyectos vitales son los conceptos *metafísicos* que presentan las esculturas de Moisés Gil, con explicaciones, diálogos y ontologías de un mundo que no cesa de rodearnos y con el cual nos vemos obligados a interactuar a lo largo de nuestra vida.

La exposición de Moisés Gil es el resultado de años de investigación alrededor del ser humano y su desarrollo en el mundo contemporáneo en los diferentes contextos de crisis: sociales, humanitarias, económicas o de identidad, lo cual lleva a plantear una reflexión activa que repiense el tiempo presente y el hecho de convivir con estas condiciones, y que empuje a aportar el personal pequeño grano de arena para erradicar situaciones sociales malas.

Los conjuntos escultóricos tienen un denominador común: una necesidad expresiva concreta, que genera un intenso debate entre el espectador y la obra, y esta intención discursiva

pretende sacar a la luz intimidades reflejadas en un activismo inconformista con las sociedades actuales partiendo de las diferentes actitudes del ser humano en un contexto de crisis.

Los referentes arquitectónicos que complementan el conjunto escultórico dejan muy patente las intenciones discursivas que motivan las intimidades reflejadas de los individuos y sacan a la luz, al espacio exterior, la exhibición de la obra de arte, de sacar la obra al espectador, que éste no la busque, sino que la encuentre, que ésta vaya a buscarlo en una excepcional manera de socializar la obra de arte y su poder discursivo racional y activista.

El siglo XXI en las maneras de ver, entender y asimilar el cuerpo como un lugar de referencia para tratar temáticas tan actuales y comprometidas como las que se plantean en esta exposición son los referentes del declive de la esencia del ser humano, que mucho más allá de ser o pretender que sean unas esculturas pesimistas, son más bien todo lo contrario, establecen un punto de inflexión para la reflexión y toma de posición del hombre frente a los avatares contemporáneos y cómo salvarlos o reírnos de ellos.

Este es el mundo escultórico que se nos presenta: apasionante y apasionado, incierto y por construir. Hegel, filósofo del idealismo alemán, afirmaba que "el arte nos ofrece apreciaciones sensibles de las formas universales y el hombre se ha servido siempre del arte como medio para tener conciencia de las ideas e intenciones del espíritu". Un ilusionante, enorme, necesario y trabajoso reto conceptual lo del arte.

Jesús Giner i Pellicer
Filósofo

"Intimidades anónimas". Exposición de Moisés Gil en la Universidad de Alicante. Mayo del 2022.

Per la corda fluixa
185x85x80 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2015

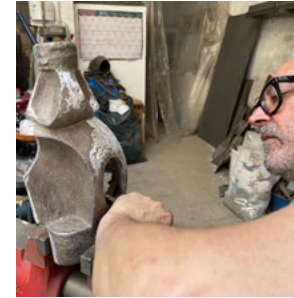
PHILOSOPHICAL, SOCIALISED, ACTIVIST AND INTIMATE SCULPTURE

*"I think that a work of art
should puzzle viewers,
make them reflect on the
meaning of life"*

Antoni Tàpies

Moisés Gil's sculptures can be described as philosophical and conceptual, as they encourage individuals to reflect and act in a never-ending existential struggle, in the face of the multiple situations by which they are affected in contemporary societies. Art is always a form of communication: communication with and between the materials employed by the artist, giving rise to an aesthetic visual balance able to convey feelings, emotions and ideas, all of which are essential to a nonconformist commitment and worldview.

The concept of individual, represented by a "little big man", defines a comprehensive ontology of human beings whereby individuals are, and feel that they are, small when alone, but strong and vigorous when in group, fully integrated into nature and into an unknown and complex reality. The human being, however, has a sense of awareness as well – we are the product of a disconcerting society that forces us to wear multiple and permanent masks if we are to survive, concealing our kindness and solidarity.

In 1951, French novelist and philosopher Albert Camus published *The Rebel*, where he discussed the idea of individual freedom and identified the problems facing human consciousness. Camus conceived art as an ideal way of modelling the world and easily visualising its conflicts. The reason is that art becomes a vehicle for thought when artists do not merely seek to represent the world, that is, when they move away from realistic aesthetics. In Camus's view, aesthetics is a free and immediate expression of the way human thought and practice intervene in reality.

There are no boundaries between art and philosophy – actually, there are no boundaries between the disciplines through which the human being tries to take action, to understand, to evaluate people and things. Creation is a form of human rebellion against the absurdity of a world with no meaning or coherence, full of contradictions between searchers and finders. Works of art keep us alert to face the world, shaking our conscience and fanning the flames of rebellion as the only way to overcome absurdity.

Moisés Gil puts his representations of individuals in sculptural structures to better indicate the place of humans in the world, the place of contemporary individuals in their different environments, sometimes hostile; they are naked men with tense muscles, absorbed in thought, analysing their environment and trying to decide what to do with their lives. The artist accurately represents the act of thinking, which necessarily involves the whole body: like Rodin's 1903 *The Thinker*, regarded as a perfect depiction of the philosophical attitude, Gil's sculptures have tense bodies and a calm mind. But the artist goes one step further, using and reinterpreting actual architectural works as clear and memorable metaphors for the context in which we live.

Moisés Gil's characters are conceptual representations of lonely individuals, wandering aimlessly with their arms hanging down – the simple image of ordinary people and their extraordinary humanity, swinging their arms to keep a balance, walking as the only reasonable way to use their life force, moving forward despite the challenging problems and

Vencem-los
190x65x60 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2012

vicissitudes of life. This is a reasonable perspective on the loneliness and isolation of contemporary human beings, as suggested by Alberto Giacometti in his 1961 sculpture *The Walking Man*. Existentialist philosopher Jean-Paul Sartre described Giacometti's work as a sculpture lying somewhere in between being and nothingness. Moisés Gil's figures are placed in this imprecise area, located on the borders, complex, exciting, yet to be discovered, full of traps and mirages, between the indefiniteness of being and the uncertainty of nothingness.

His sculptural structures visually emphasise the challenges of an apparently simple world, which we are forced to reinterpret from a personal, nonconformist and radical perspective – a perspective whereby the physicality of the human body, surrounded by structures, helps us grasp the variety of thematic approaches, drawing attention to our essence and gradually pulling us away from our *nothingness* to define our *being* as individuals and as a social whole.

Moisés Gil questions us, demands our attention, like Gerhard Marcks did in his sculpture *The Caller* back in 1966. But the individuals created by Gil do not need to cup their hands around their mouths to amplify their voice; their location in the vital and social environment of a complex and ambiguous world, plagued with all kinds of despicable manipulations, speaks louder.

Subject and object match each other perfectly in Gil's sculptures. *The subject*, having consciousness and will, interacts with the surrounding *objects*, as human beings are not passive onlookers – they take action, changing and being changed by the world in a complex and intimate reciprocal process. Objects become part of ourselves, define us, reinforce our identity, connect us to the past and allow us to interact with people no longer in this world or who are far away from us; they *take us from personal to collective fate* and help us rebuild the past to preserve memory in our fight against oblivion, as noted by Christian Boltanski.

To redefine reality, objects take temporariness, fleetingness and contemporariness as starting points. The hands of the subjects block their aggressive immediate environment in order to protect their tiny realm of personal belongings – they feel they own these things, which are like food to them: their clothes, their books, their little but important everyday objects, their relationship with other human beings. All of this makes us grow and defines us, providing a sanctuary in an alien and profane world.

These human figures keep their big feet firmly grounded, grasping the reality of the world around them, on an unstoppable march towards a utopia where new ideas and realities will necessarily emerge. Caught in a suspended net, the apathetic and detached man ignores and despises the real world, flooding it with all kinds of waste, with his absolute lack of social commitment; but the waste is paradoxically able to bring things back to life, to give rise to a different world, because our life force flows in an endless cycle that can overcome any obstacle. Using big ropes, individuals drag this heavy world forward – despite the great effort required, they retain their vigour because, deeply committed, they feel the need to move the world, in order to rebuild it and steer it in the right direction. While this gargantuan task never ends, their utopia fills them with hope.

Ethos, pathos and logos – three closely linked Aristotelian concepts that are essential in building a persuasive discourse. Art is basically communication, which must be persuasive. Moisés Gil masterfully blends the three elements in his sculptures, persuading us with their expressive power and clearly conveying their idea, their thought and their feeling, inviting us to perceive a sensuous reality that can modify behaviours and reflections.

In his persuasive discourse, Moisés Gil presents his particular *logos*, an irrefutably logical reasoning that underlies his sculptures, appeals to our intellect and encourages us to think about reality. The artist's *ethos* makes viewers trust his works, perceiving his solid training as a sculptor and his prestigious artistic career.

Eixint-ne
200x46x62 cm
Acer i alumini
Acero y aluminio
2013

ASCENSIÓ

4,10x80x100 cm

Acer corten i resina acrílica

Acero corten y resina acrílica

2020

Finally, Moisés Gil's works are rich in *pathos*, in personal feelings the viewer can relate to, establishing a deeply empathetic relationship. His works trigger emotions; this makes us look favourably or unfavourably on the proposed objects or situations, which become inextricably associated with that emotion. The artist intends to create a *transcendent pathos* that generates aesthetic emotions and experiences in many people, allowing them to perceive the suffering and pain of human beings, but also their enthusiasm, their will to live.

The total concept of the human being, of the world, of nature, of solidarity, of a complex society, of necessary rebelliousness, of honest commitment, of being and of nothingness, of everyday life, of utopian life projects – these are the *metaphysical* concepts addressed in Moisés Gil's sculptures, with explanations, dialogues and ontologies of a world that is always around us and with which we are forced to interact throughout our whole lives.

This exhibition devoted to Moisés Gil is the result of years of research into human beings and their development in the contemporary world in different contexts of social, humanitarian, economic or identity crises. This leads to active reflection in order to rethink the present time and the fact of living in these conditions; as a consequence, we feel the need to make our small personal contribution to the elimination of harmful social situations.

The sculptural ensembles share a common denominator: a specific need for expression, which sparks heated debate between viewer and work. The aim of this discourse is to cast a light on intimacies, which are reflected through an activism that does not accept today's societies and looks at the different attitudes of human beings in times of crisis.

The architectural references leave no doubt as to the purpose of this discourse, as to why the work shows individual intimacies. The viewer does not have to look for the work; it is the work that comes to the viewer, through an exceptional process aimed at the socialisation of works of art and the power of their discourse, founded on reason and activism.

In what ways can the body, in the 21st century, be viewed, understood and assimilated as a point of reference from which to address the topical issues explored at this exhibition, issues that require a high degree of commitment? The works on display here represent the decay of the human essence, and yet, the artist's approach is far from pessimistic. Quite to the contrary, the sculptures provide a turning point, encouraging us to reflect and take a position on contemporary issues, to overcome these problems – or to laugh at them.

That is the sculptural world we will find at the exhibition: fascinating and fascinated, uncertain, and still unbuilt. Hegel, the German idealist philosopher, argued that art offers a sensuous appearing of universal shapes, and that human beings have always employed art as a means of gaining awareness of the spirit's ideas and intentions. Indeed, from a conceptual perspective, art poses an exciting, formidable, necessary and daunting challenge.

Jesús Giner i Pellicer
Philosopher

"Anonymous intimacies". Exhibition of Moisés Gil's work at the University of Alicante. May 2022.

MEDITANT
240x50x85 cm
Acer corten i resina acrílica
Acero corten y resina acrílica
2019

SEGUT LLEGINT
290x80x85 cm
Acer corten i resina acrílica
Acero corten y resina acrílica
2019

REFLEXIÓ
260x55x80 cm
Acer corten i resina acrílica
Acer corten y resina acrílica
2019

SEGUT A LES ALTES
330x70x95 cm
Acer corten i resina acrílica
Acero corten y resina acrílica
2019

CURRÍCULUM (RESUM)

MOISÈS GIL

Cocentaina, 1963. El Comtat, Alacant

Escultor

Doctor en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València.
Catedràtic d'universitat en Escultura. Departament d'Escultura de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles de València. UPV .

PREMIS

1983, Premi d'Escultura en el Primer Certamen d'Escultura a l'Aire Lliure d'Orpesa. (*) 1985, Mencio Honorífica i Medalla en la VIII Biennial Internacional d'Art de Màlaga. (*) 1986, Premi d'Escultura en la Setmana de les FAS, Santa Cruz de Tenerife. (*) 1992, Candidat per Espanya per a la Pepinière d'Escultura en l'Acadèmia de Belles Arts de Bratislava, Eslovàquia, Comissió dels Comunitats Europees. 1996, finalista en el Certamen d'Escultura de Petit Format, Martos, Jaen. (*) 1996, Premi de Medalla en la Primera Biennial d'Art Agullo de Cocentaina. (*) 1997, Premi d'Escultura en el II Saló Internacional d'Arts Plàstiques ACEA. Barcelona '97, Vila Olímpica, Barcelona. (*) 1998, Finalista en el Concurs d'Escultura Pública a la plaça de Sant Jordi de Lleida. (*) 1999, Mencio d'Honor en el V Saló Internacional d'Arts Plàstiques ACEA, Barcelona. (*) 2000, Primer Premi d'Escultura, Premio Internazionale di Art Contemporanea, «Remo Brindisi», Ferrara, Itàlia. (*) 2001, Gran Premi d'Escultura del XX Saló Internacional d'Arts Plàstiques ACEA, Barcelona. (*) 2002, Mencio Especial en el IV Concurs d'Arts Plàstiques, Chambre Officielle de Commerce d'Espagne en France, París. (*) 2003, Primer Premi d'Escultura en I Saló Internacional d'Arts Plàstiques i Visuals Aceas de Petits Formats, Barcelona. (*) 2004, Premi Alfonso Arana d'Escultura, Plàstica Llatina, Barcelona. (*) 2007, Premi de la Crítica en el I Saló Internacional de Petit Format Fòrum Acea, Barcelona. 2008, Premi d'Escultura de la Biennial de Bunyol. (*) 2012, menció del jurat, Cambra d'Oficial de Comerç d'Espanya a França, París. (*) 2014, Primer Premi Medalla d'Or en la IV Biennial Internacional d'Escultura Valle de los Sueños de Puebla de la Sierra, Madrid. (*)

EXPOSICIONS INDIVIDUALS

2022. «Panta rei, Renaceres. Del impulso de la naturaleza al pensamiento crítico», Museu de Siyâsa, Cieza, Múrcia.

2021. «Espai i contextualització», capella de Sant Antoni, Palau Comtal Espai d'Art, Cocentaina.

2020. «E l reflex dels Narratives Contemporànies», Galeria Jan Royce, València.

2019. «Topologies de l'Espai Escultòric», MUCBE Museu de la Ciutat de Benicarló.

«L'èsser i la seua contextualització», galeria Javier Román, Màlaga.

2018. «Llocs de conflicte inutilitzats», sala Coll Ales, Gandia.

«La figura Humana», centre cultural Mario Silvestre, Alcoi.

2017. «Intencions recíproques a l'espai i el volum», sala d'exposicions Fundació Mutua Levante, Alcoi.

«Reflexions al voltant de l'èsser i l'espai», espai cultural Les Aules, Castelló de la Plana. (*)

2016. «Reflexions sobre l'espai escultòric», Torreón Fortea, Saragossa. (*) «Estructura, cos i espai, d'allò públic a allò privat». Passeig marítim de Cala Cagada, Mallorca. (*)

2015. «Des del bosc amb estima», centre cultural Caixa Ontinyent, Ontinyent. (*)

«De fora a dins, diàlegs entre públic i privat», pavelló de Mixtos i jardins de la Ciutadella de Pamplona. Pamplona. (*)

2014. «Narrativitat tridimensional», Reial Monestir de San Juan de la Peña, Osca. (*)

2013. «Contextualitat social», sales d'exposicions del centre cultural San Clemente de la Diputació de Toledo, Toledo. (*)

2012. «Presències, el físic i l'irreal». Sales 1, 2 i vestíbul de l'auditori Ciudad de Leon, Lleó. (*)

«Èsser i entorn», Casa del Cable Xàbia. (*)

2011. «Camins lliures, situacions privades», Fundació Frax, l'Albir. (*) –«Obra recent», Museu de les Arts i les Ciències Príncep Felip, València.

2010. «Espais, realitats i utopies», castell de Santa Bàrbara, Alacant. (*) «Contextos Diferencial», centre cultural Casa de Vacas, Parque del Buen Retiro, Madrid. (*)

2009. «Confluències, entorn i ésser», sala El Brocense, Diputació de Càceres, Càceres. (*) «Circumstancialitats vivencials». Centre d'Art l'Estacio, Denia. (*)

2008. «Murs oberts, escultura», sala d'exposicions del Rectorat de la Universitat Miguel Hernandez, Elx. (*) «Transigències de l'èsser humà: el físic i l'irreal», Atalaya de Abizanda, Renovarte, Osca. (*)

2007. «Pensaments paral·lels». Galerie Reitz, Colònia, Alemanya. «Al voltant de l'espai escultòric», Atri dels Bambus, Palau de la Música, València. (*)

2006. «Moisès Gil, obra recent», Galeria 9, València. «Espais reals. Utopia trobada», sala Unesco. Alcoi. (*)

2005. «Vivencialitats», sala d'exposicions del centre cultural El Matadero, Osca. (*)

2004. «Moisès Gil. Escultures 1997-2002», centre cultural Ca Gelabert, Binissalem, Mallorca. (*)

2003. «Moisès Gil. Escultures 1997-2002», Museu d'Art Contemporani de Sa Pobla, Mallorca. (*) –«Esculpir el temps», sales d'exposicions del palau de Villardompardo, Diputació de Jaen, Jaen. (*)

2002. Instal·lació «Gemeinsam auf dem Weg nach oben», Daimler-Chrysler AG, Düsseldorf, Alemanya. «Els espais de l'èsser humà», galeria Nela Alberca, Madrid. (*)

2001. «Spanische Kunst in Kaarst», Stefan W. Fries, Alemanya. «Escultures», Àmbit Galeria d'Art, Barcelona. (*)

2000. «Voyageurs du destin», Col·legi d'Espanya, CIUP, París. (*)

1998. «Reflexions i històries quotidianes», galeria Alba Cabrera, València. «Espai límit», espai d'art La Llotgeta, València. (*)

1997. «Estances-trànsits», centre cultural Manuel Sanchis Guarner, Ontinyent. (*)

1996. Espai-trànsit», Museu Juan Barjola. Gijón. (*)

1995. «Les cares de l'existència», galeria d'art Hector Mora. Elx.

1994. «Espai conscient», centre cultural La Asuncion, Albacete. (*)

1993. «Sense distàncies», Juan Gil Albert, Alacant. (*)
«L'espai de Moisès Gil», centre cultural d'Alcoi. (*)

1992. «Moisès Gil 1992», Casa Municipal de Cultura, Alacant. (*)

1991. «Interioritats externes», galeria Eros, Santa Pola.

1989. «Moissès Gil, 5 anys», Diputació d'Osca. (*)

1987. Sala d'exposicions de la CAM, Cocentaina.

1986. Galeria Gomis, Ontinyent.

1985. Sala Rigoberto Albors, CAM, Alcoi.

EXPOSICIONS COL·LECTIVES

2021. Biennal de València, Ciutat Vella Oberta 2021, Centre del Carme, València. 40 Certamen Escultura de Petit Format, centre cultural Moncloa, Madrid. ArtsLibris 2021, Fira del Llibre d'Artista, Espai Fossat del Mercat de Sant Antoni, Barcelona. «Gran col·lectiva exposició 35 aniversari», galeria Alba Cabrera. València. «Pinzellades d'art», galeria Alaior, Menorca. Just Fine Art Gallery, Miami, EUA. ESTAMPA 21, galeria Javier Román, Ifema, Madrid.

2020. «Art en quarantena», Espai Santa Clara, Morón de la Frontera. «En ment. Art contemporani a la Diputació de Toledo», centre cultural San Clemente. Toledo. «Barbijos intervenidos», Museu Argentí d'Art Tèxtil, Buenos Aires, Argentina. Kollektive Kunstausstellung, Kunstraum Gerdi Gutperle Gallery, Viernheim, Alemanya. Festiarte, II International Art Fair, Marbella.

2019. 52 Biennal de Pollença, Pollença. «Art Genera Gallery», Brussel·les, Bèlgica. II Mostra d'Escultura SSIBE, Espai Cultural, Palamós. V Mostra Espai de Sentiments 2019, Palau Comtal Espai d'Art, Cocentaina.

2018. XXV Mostra Internacional i Multidisciplinària d'Art Contemporani, Fundació Claret, Barcelona. «El futur-Grup Cèrcol», centre cultural Caixa Ontinyent, Ontinyent. V Mostra Espai de Sentiments 2018, Palau Comtal Espai d'Art, Cocentaina. «Work in progress 33», Àmbit Galeria d'Art, Barcelona.

2017. Art\Marbella, Fira internacional d'Art Contemporani, Marbella. (*) «8+1» sales d'exposicions del Casino Liberal, Algemesí. (*) Homenatge a Miguel Hernández, 75x75, Museu de la Universitat d'Alacant. (*). «31 anys, gràcies a tots vosaltres», galeria Thema, València.

2016. «Identitats», galeria Alba Cabrera, València. II Mostra Llibre d'Artista Ciutat de Mostoles, centre cultural de la Villa de Mostoles. «ARO Grup octogonal», sala Coll Alas, Gandia. «Cervantes, quatre-cents anys

després, 1616-2016», Palau Comtal Espai d'Art, Cocentaina. «Camins convergents. Trobades entre forma, espai i llum», galeria d'Art Alzamora, Alcoi. «Welcome Donostia», Orona Idee Gallery, Sant Sebastià.

2015. «Miami River Art Fair 2015», Miami Convention Center, Florida, EUA. «Biodivers 2015. Escultura efimera en l'espai natural», Carrícola. (*) Certamen Llibre d'Artista Ciutat de Mostoles. Asia Hotel Art Fair Seoul 2015. Seul. Corea del Sud. (*) «Cèrcol, Grup Octogonal», Tapinearte, València. (*) «Art Local», Xè Aniversari de la Ruta d'Art a la Fira, sala d'exposicions del Palau Comtal Espai d'Art, Cocentaina.

2014. «Pentagrama, cinc propostes plàstiques», centre cultural Àgora, Alcoi. (*) Simposi Internacional d'Escultura Monumental en Gel, Pas de la Casa, Andorra. «Col·lectiva els autors», Pas de la Casa, Andorra. Fira d'Art Modern i Contemporani, Cremona, Itàlia. (*) «Moments», centre cultural Mariano Mesonada Museu Orus, Utebo. Saragossa. (*) XIV Mostra Art d'Ací, «Interaccions espais temporals», Espai d'Art Arpella, Muro. (*) «Art al carrer a la Valldigna», Casa de Cultura, Tavernes de la Valldigna. (*) Festival d'Art «Micro» Osca, centre cultural El Matadero. Osca. «Artshow Busan 2014», Fira d'Art Contemporani, Busan, Corea del Sud.

2013. «AAF Brussel·les 2013», Fira Internacional d'Art Contemporani, Bèlgica. (*) «Art fair Innsbruck- 2013», Àustria. (*) «20 anys d'art al Palau», Palau Comtal, Cocentaina. (*) «Art Karlsruhe» Trade Fair Center, Alemanya. (*) «Artistes pels drets humans», Espai d'Art Arpella, Muro. (*) «Art Pequín 13», Fira d'Art Contemporani, Xina. (*) «Escultura de petit format», galeria La Salita, Gijón. «Art solidari». Tradamundi, València. «Marb-art 2013» Fira Internacional d'Art Contemporani de Marbella, Palau de Congressos i Exposicions, Marbella. (*) «Art Fair Cologne 2013», Colònia, Alemanya. (*) «Art Padova», Fira d'Art Contemporani, Itàlia. Grand Marche de l'Art Contemporaine, Carrousel du Louvre, Museu del Louvre, Paris.

2012. «Heca and Friends», Heka Art Gallery, Madrid. «Art a l'hotel», hotel Tryp Zaragoza, Saragossa. (*) «Art-Faim», Fira Independent d'Art, Madrid, Palau de Congressos de Madrid. (*) IV Biennal Internacional d'Escultura Valle de los Sueños de Puebla de la Sierra, Madrid. (*) «Artistes pels drets humans», biblioteca municipal Pare Arques, Cocentaina. (*)

2011. «Col·lectiva d'Artistes Catalans», CAEE, Andorra. (*) «Cevisama 2011» Fira València. (*) «Carakoleccion», EPSA, UPV i Alameda, Alcoi, Elx, Utrera, Ontinyent, Ondara, Conca. (*) «Mirades» Antichità Via dei Fossi, Florència, Itàlia. «Homenatge a Josep Albert Mestre», sala exposicions EPSA UPV, Alcoi. (*) «IV Escultures al Cor d'Ontinyent», plaça de la Concepció, Ontinyent. (*) «Reflexions», Àmbit, Galeria d'Art, Barcelona.

2010. «Artistes pels drets humans», Unesco, Alcoi. (*) «100 anys amb el teu» Homenatge a Moret, Sueca. (*) III Mostra Art al Carrer: «Simbiosi espacial», Cocentaina. «Art al cor d'Ontinyent», Mostra Urbana, Ontinyent. (*) «Escultures al pati d'armes del Palau», Palau Comtal Espai d'Art, Cocentaina. (*)

2009. «Des dels ponts i mes enllà», UNESCO, Alcoi. «Expo Lemos», Monforte de Lemos, Pontevedra. «Situacions emergents», galeria Gerald da Silva, Porto, Portugal. «X Certamen d'Arts Plàstiques Vila de Saix», Alacant. (*) «Puro Arte», Fira Internacional d'Art de Vigo, galeria d'Art Pablo Ruiz, Màlaga. II Biennal d'Arts Plàstiques Art Nostre, centre cultural Mario Silvestre, Alcoi. (*) Galeria Manuel Márquez. Orense.

2008. Saló Art Shopping, Carrousel du Louvre, París. «Artistes pel Sàhara», La Nau, Universitat de València. (*) «Col·lectiva contrastos», galeria Contenedor de Arte, València. X Mar d'Art, Duanes de la Mar, Xàbia. (*) «Escultures al Cor d'Ontinyent», plaça de la Concepció, Ontinyent. (*) I Mostra d'Escultura Urbana, Cocentaina. «Col·lectiva», inauguració de la galeria», galeria d'art Verdi, Torrevella. «Extremo concepto», sales d'exposicions del Club Financer de Vigo, Vigo.

2007. I Mostra d'Art Local, sala de la Torre, Palau Comtal Espai d'Art. Cocentaina. Certamen Internacional d'Escultura Ciutat de Vinaròs 2007, Vinaròs. (*) «Art i entorn», sala Rigoberto Albors CAM, Alcoi. (*)

2006. «Germanors escultòriques», Museu d'Art Contemporani Ateneu de Yucatán, Mérida de Yucatan. Mèxic(*) «Inmig-Art», UNESCO, Alcoi. (*) «Arts Visuals 2000-2005», Ca Gelabert, Binissalem, Mallorca. (*) -

2005. Col·legi d'Espanya, París. (*) «Al voltant de l'Ovidi», centre cultural Ovidi Monitor, Alcoi. (*) «Llibertat i diversitat», galeria Lecrin. Granada.

2004. «Tendances figuratives», galeria Artitude, París. «La Mar d'Art V», Duanes de la Mar, Xàbia. (*) «Arts per la rebel·lia», UNESCO, Alcoi. (*)

2003. «El tall de la cultura», Museu de Prehistòria i de les Cultures de València, València. (*) Col·lectiva, Galeria Zero, Ontinyent.

2002. Estampa, Fira Internacional d'Obra Gràfica i Edicions d'Art, Recinte Firal de la Casa de Campo. Madrid. (*) «Sid-Ca», galeria Nela Alberca, Madrid. Àmbit Galeria d'Art, Barcelona. «Estiu 2002, pintura i escultura», Juan de Juanes, galeria d'art. Alacant.

2001. «New Art», Barcelona. (*) «La mar d'art II», Duanes de la Mar, Xàbia. (*) Galeria Circulo della Graderia, Bolonya, Itàlia.

2000. «Trànsit», Project Room, instal·lació, Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana, Interart- 2000, València. (*) Galeria Linda Hewitt, Esporles. Mallorca. Artexpo 2000, Fira Internacional d'Art de Barcelona. (*)

1999. Artisti Acea BCN, Accademia Internazionale d'Arte Moderna, Roma. Fiera dell'Arte, Pavia, Itàlia. (*) «Per un somriure», Fundacio March, Palma. (*)

1998. Saló de Tardor, centre cultural Casa de Vacas, Madrid. (*) Homenatge a Joan Pons, sala El Vienès, Barcelona. Palau dels Reis de Mallorca, Perpinyà. LIX Exposició Nacional d'Arts Plàstiques, Valdepeñas. (*)

1997. El Gayo Arte, galeria d'art, Madrid. (*) Galeria Ra del Rey, art contemporani, Madrid. Arte + Sur, Fira Internacional d'Art Contemporani, Granada. (*) Grand Marche de l'Art Contemporaine, Brussel·les. (*)

1996. Biennal d'Art d'Alcoi. (*) 20 x 20, galeria Ra del Rey, Madrid.

1995. «Artistes contestans», Art per la Cara Galeria, Cocentaina.

1994. «Art per la pau», intinerant Alcoià-Comtat. (*) Simposi d'Escultura de Macael, Almeria. (*)

1993. «Tots per la vida», Llotja del Peix. Alacant. (*) XXXVII Saló Internacional de Besiers, França. (*)

1992. Interart 92, Fira internacional d'Art Contemporani, València. (*) X Biennal de l'Esport, Tecla Sala, L'Hospitalet. JJ.00 92. Barcelona. (*) Museu Espanyol d'Art Contemporani. Madrid. (*)

1991. 52 Exposició Nacional d'Arts Plàstiques de Valdepeñas. (*) Museu Nacional d'Escultura de Valladolid. (*)

1988. Artistes de la Galeria, galeria Arnal, Villalba, Madrid.

1987. Certamen Nacional d'Arts Plàstiques, Ministeri de Cultura, Madrid. (*) VI Exposició d'Hivern d'Artistes Alacantins, Alacant. (*) IX Biennal Internacional d'Art de Marbella. (*)

1986. Sala d'exposicions de la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre, Madrid. (*) V Exposició d'Hivern d'Artistes Alacantins, castell d'Alacant. (*)

1985. Homenatge a Eusebi Sempere. Itinerant Comunitat Valenciana. (*)

1984. XXI Saló de Primavera València. (*)

(*) Exposicions amb catàleg

OBRA EN MUSEUS I COL·LECCIONS

Museu d'Orpesa.
 Museu de l'Exèrcit, Santa Cruz de Tenerife.
 Col·legi Major Universitari d'Osca.
 Universitat de Saragossa.
 Caixa Postal. Argentaria. Madrid.
 Col·legi d'Espanya. CIUP. París.
 Universitat Cardenal Herrera. CEU Sant Pau. València. Fundació Bancaixa. València.
 Fundació Mercedes Benz. Stuttgart. Alemanya.
 Museu del València CF.
 Reale Seguros, SA.
 Palau de la Música. València.
 Diputació de Càceres.
 Col·lecció particular Alba-Cabrera, València Fons de l'Ajuntament de Xàbia.
 Museu Municipal de les Arts de Lleo.
 Fons d'art de la UNESCO.
 Museu d'Art Contemporani Costa da Morte. Fundacio Torre-Pujales.

OBRA EN ESPAIS PÚBLICS

Parc de la Llibertat, Catral.
 Espai urbà, plaça en el Ravalet, Orpesa.
 Espai urbà, plaça de l'Alcalde Reig de Cocentaina.
 Espai viari, carretera 340, Cocentaina.
 Espai urbà, Fatex. Muro.
 Espai urbà, plaça de la Independència, Castalla.
 Espai natural, Puebla de la Sierra, Reserva de la Biosfera, Madrid.
 Espai natural, Ruta de l'aigua, *Estructura per sentir la natura*. Espai Biodivers Carrícola.
 Espai natural, ruta de l'aigua, *El meu país*, Espai Biodivers Carrícola.
 Espai urbà cap Vermell, Mallorca.
 Plaça del Cardenal Ferriz, Cocentaina.
 La seua obra es troba en col·leccions privades d'Europa, EUA i Japo.

MIC
MUSEU
INFORMACIÓ
CULTURAL

EL CUB

INFORMACIÓ
CULTURAL

